

Redengevende omschrijving bij aanwijzing van de boerderij KIELEKAMPSTEEG 1, Wageningen, in 1993 als gemeentelijk monument nr. 0289/183

OMSCHRIJVING

Type hallehuis met zadeldak en wolfseind aan voor- en achtergevel, langsdeel met inrijdeuren aan de achterzijde. Ter breedte van het wolfseind met riet gedekt, daaronder rode verbeterde Hollandse pannen, rode rietvorsten. Ramen voor- en zijgevel niet origineel, (vroeg 20e eeuws?) met luiken. Het linkerraam ligt hoger, waarschijnlijk is dit gedeelte onderkelderd. De voordeur met eenvoudig bovenlicht, 2-ruiter. De voorgevel is rechts opgehoogd t.b.v. uitbreiding naar zijkant, vlechtingen zijn verlengd, steenformaat vanaf rechterraam afwijkend. Gemetselde rollagen als gevelafdekking. Uitbreiding heeft goot, stalgedeelte (terugliggende gevel) heeft geen goot en ijzeren stalraampjes. Achtergevel met hoge inrijdeur (loopdeur) in het midden, zijdeuren ter weerszijden en ijzeren stalramen. Ter weerszijden inrijdeuren, mooi gemetselde schampen. Sierankers achtergevel 1872. Achtergevel rollaag als gevelafdekking gesmeerd, eronder vlechtwerk. Naast de beide zijdeuren achtergevel afwijkend metselwerk ter hoogte van de deur.

Voegwerkreparaties van afwijkende kleur. Langs voor- en zijgevel gesmeerde plint, rechts in achtergevel klein restant hiervan.

Tegen de linkerzijgevel van het pand is over de volle diepte een tweede bouwmassa aangebouwd, duidelijk van veel recenter datum, met zadeldak en topgevels met afwijkend brede rollagen als beëindiging, opnieuw verbeterde Hollandse pannen en zakgoot. Restant smeedijzeren hek bij oprijlaan met opschrift De Born en voluutvormige slootkantstukken. Twee schuren op het erf. De dwarsschuur links (XXa?) in baksteen opgemetseld, voorzien van door windveer afgesloten zadeldak; in de gevel een rond gietijzeren raampje.

DOCUMENTATIE

Genaamd "de Born". Situering oudere boerderij op de Kadastrale Atlas van Gelderland van 1832 al aangegeven. De eigenaar was toen Rijk Maassen van Schuppen uit Bennekom, die zo'n 15,5 ha. land in bezit had. Bij De Born had hij ca. 11 ha. in bezit. Zijn landerijen werden voor de belasting getaxeerd in de middeklassen (2,3) en de laagste klassen (4,5).

Wateroverlast kan een mogelijke oorzaak hiervoor zijn geweest. Hij hoorde wel, met 15 ha. tot de grotere boeren in de omgeving.

Bodemkundige gegevens:

Het gebied rondom De Born is dubbel geclassificeerd. Dit betekent dat het gebied uit twee gronden bestaat: de veldpodzol, leemarm en zwak lemig fijn zand, en de beekerdgrond, kalkloos lemig fijn zand. Het gebied ligt tegen de enkeerdgronden (oude landbouwgronden) van Bennekom en Ede aan maar maakt er geen deel van uit. Het gebied was in de vijftiger jaren ruilverkavelingsgebied.

BRONNEN

- * W.G. Sombroek, Argumentatie behoud boerderijen in het gebied rond de 'Oude Tol', rapport, juli 1989.
- * A.G. Steenbergen, A.C. Zeven, A.L. Rietveld (red.), Brinken en Buurten in Wageningen, Historische Reeks van de Historische Vereniging "Oud Wageningen", nr. 3, 1985.
- * J.A.J. Vervloet, Einige Bemerkungen zur angewandten Historischen Geographie in den Niederlanden, mit besonderer Berücksichtigung Wageningens, der Stadt und ihres Umlandes. Siedlungsforschung. Archaeologie-Geschichte-Geografie 7, 1989, pp.149-165
- * Kadastrale Atlas van Gelderland, 1832, uitgave Stichting Werkgroep Kadastrale Atlas van Gelderland, Arnhem, 1991. *Bodemkaart van Nederland, 1:50.000, Stiboka, Wageningen.
- * Kaartenarchief Staring Centrum.

SITUERINGSWAARDE

Van belang door de (reeds in 1832 bestaande) historische ligging in een landschappelijk gebied, waarmee het object een herkenbare relatie heeft. De hogere zandrug is niet direct waarneembaar in het landschap. Wel ligt de boerderij hoger dan het omliggende landschap.

ARCHITECTUURHISTORISCHE WAARDE

De voor- en achtergevel, alsmede de hoofdmassa hebben zeker kwaliteit en dienen als voorbeeld van het voor de streek karakteristieke type hallehuis, met de aantekening dat de rechterzijgevel is aangetast (vijftiger jaren). De linkeraanbouw is streekeigen, echter in detaillering geen grote kwaliteit.

CULTUURHISTORISCHE WAARDE

Van belang voor de nederzettingsgeschiedenis van Wageningen.

ENSEMBLEWAARDE

De twee schuren op het terrein zijn op zich niet van grote waarde, maar dragen wel bij tot de ensemblewerking van het complex.